

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2Nt/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124010855
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Dodulíková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5124010855.3

Rozhodnutie

U Z N E S E N I E

Okresný súd Č a d c a samosudkyňou Mgr. Erikou Dodulíkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. augusta 2024 v Čadci o návrhu prokurátora Okresnej prokuratúry Čadca pod sp.zn. Pv 62/24/5502-26 zo dňa 27.05.2024 na uloženie ochranného psychiatrického, protialkoholického a protitoxikomanického liečenia ústavnou formou A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C. – A., bytom D., E. F. XXX, G. D., t.č. H. I. J., taktó

r o z h o d o l i:

Podľa § 299 ods.1 Tr. por. s použitím § 73 ods. 1 Tr. zák. súd A. B. E. K. G. L. M., nar. XX.XX.XXXX vo C., trvale bytom D. – E. F. XXX, okr. D., t.č. H. I. - J.,
u k l a d á
ústavné ochranné psychiatrické a protialkoholické liečenie.

o d ô v o d n e n i e:

Dňa 27.05.2024 prokurátor Okresnej prokuratúry Čadca podal pod sp.zn. Pv 62/24/5502-26 návrh na uloženie ochranného psychiatrického, protialkoholického a protitoxikomanického liečenia ústavnou formou A. B., nar. XX.XX.XXXX vo Frýdku – Místku. Návrh odôvodnil tým, že uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia PZ Čadca pod sp. zn. ČVS:ORP-55/CA-CA-2024 bolo podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie A. B., nar. XX.XX.XXXX, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 17.01.2024, v čase okolo 14:00 hod., v rodinnom dome, na adrese D., E. F. XXX, sa mal pod vplyvom alkoholu a liekov vyhrážať svojej manželke N. B., nar. XX. XX. XXXX tak, že keď N. B. prišla domov tak obvinený stál v izbe rodinného domu so sekerou v ruke, pričom kričal na N. B., že: „zabijem ťa, bude ti potom lepšie aj mne bude lepšie a už nič nebudeš cítiť“ následne sa mal touto sekerou zaháňať, pričom dané útoky smerovali voči N. B., ktorá sa musela uhýbať, čo u N. B. vzbudilo dôvodnú o život a zdravie, preto sa rozhodla, že z domu odíde, avšak obvinený sa postavil do chodby so sekerou v ruke, aby N. B. nemohla vyjsť z domu a pri tom jej opakovane nadával slovami, že je „kurva“, „flandra“, „štetka“, až kým sa jej nepodarilo vybehnúť z domu von a zavolať políciu, pričom týmto konaním jej nespôsobil žiadne zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrenie alebo liečenie.

Uznesením Okresného súdu Žilina, pracovisko Čadca pod sp.zn. 11Tp/4/2024 zo dňa 19.01.2024 bol obvinený A. B. vzatý podľa § 87 odsek 2 Trestného poriadku, z dôvodov § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku, do väzby. Vec bola ďalej vedená na OR PZ, OKP Čadca pod ČVS:ORP-62/1-VYS-CA-2024.

Keďže vznikli pochybnosti o duševnom stave obvineného, tak na základe príkazu sudkyne pre prípravné konanie Okresného súdu Žilina, pracovisko Čadca, pod sp.zn. 2Tp/6/2024 zo dňa 22.02.2024 na vyšetrovanie duševného stavu obvineného A. B., vyšetrovateľ OR PZ, OKP Čadca pod ČVS:ORP-62/1-VYS-CA-2024 zo dňa 01.03.2024 pribral do konania znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria O. M. A. B. A. P. A., za účelom vyšetrovania duševného stavu obvineného.

Zo záverov znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, O. M. A. B. A. P. A., ktorým bol vyšetrený duševný stav obvineného vyplýva, že A. B. v čase skutku trpel, ako aj v súčasnosti trpí psychotickou poruchou, ktorá bola len nedávno zmenená z prechodnej na trvalú, konkrétne z prechodnej toxickej psychózy na paranoidnú schizofréniu, a tiež trpí na syndróm polymorfnej závislosti. Pre charakter duševnej poruchy boli jeho rozpoznávacíe schopnosti vymiznuté. V čase spáchania činu mal nedostatok ovládacej schopnosti a jeho ovládacie schopnosti boli vymiznuté. Zároveň však chápe účel a zmysel trestného konania. Požíva alkohol aj iné návykové látky. Okrem alkoholu sú to marihuana, pervitín, toluén a halucinogénne hríby. V súčasnosti požíva alkohol a v nedávnej minulosti marihuanu. Motív na požívanie alkoholu je v malej miere pôžitok a najväčším motívom je závislosť na alkohole, aby mal úľavu od abstinenčných príznakov. Motivácia na používanie marihuany je rekreačné požívanie drogy. Je teda vysoká pravdepodobnosť, že má stále závislosť na alkohole. Závislosť na marihuane nemá. Obvinený už v minulosti uviedol, že závislosť nezvláda, opakovane je prítomný craving (silná túžba), avšak pri hospitalizáciách posudzovaný bez abstinenčných prejavov. Je u neho prítomná strata sebakontroly nad frekvenciou a množstvom, zníženie sebakritičnosti, neodolateľná túžba vypiť si, tajné pitie, palimpsesty (okno), predpríprava alkoholom na guráž, vyhýbanie sa diskusii o alkohole, zvyšovanie tolerencie na alkohol, egocentrické správanie, zmena nálad, nespohľadnosť, zabezpečovanie si zásob alkoholu a pod. Pije preto, aby sa vyhol abstinenčným príznakom, nie z dôvodu príjemných pocitov. Pervitín, toluén a halucinogénne hríby užíval v minulosti na rekreačné ciele. Závislosť na alkohole viedla k zmene osobnosti vo forme zvýšenej agresivity a nekontrolovateľnej impulzivity. Jeho pobyt na slobode je nebezpečný, lebo stále pokračuje v konaní a doterajšie liečenie nebolo postačujúce. Dochádzalo opakovane k porušovaniu liečebného režimu ako počas hospitalizácie, tak aj počas ambulantnej liečby. Vzhľadom na to, že jeho správanie je nepredvídateľné, na čas rozhodovania súdu o uložení ochranného psychiatrického liečenia musí byť okamžite umiestnený v zdravotníckom zariadení. Jeho zdravotný stav umožňuje vykonanie jeho výsluchu pred súdom. Navrhuje uložiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou na liečbu paranoidnej schizofrénie aj protialkoholické aj protitoxikomanickej liečby.

Dňa 27.05.2024, bol sudcovi pre prípravné konanie Okresného súdu Žilina, pracovisko Čadca pod sp.zn. Pv 62/24/5502 - 25, podľa § 215 odsek 8 Trestného poriadku podaný návrh na vydanie predbežného príkazu na umiestnenie obvineného do zdravotníckeho zariadenia, spolu s vyšetrovacím spisom OR PZ, OKP Čadca, ČVS:ORP-62/1-VYS-CA-2024.

Taktiež z vyššie uvedeného dôvodu bolo uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Čadca pod sp.zn. Pv 62/24/5502 - 24 zo dňa 24.05.2024 trestné stíhanie obvineného A. B. podľa § 215 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku zastavené, nakoľko obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Uznesenie zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť, z dôvodu uvedeného v § 215 odsek 8 Trestného poriadku. (poznámka súdu – v čase konania verejného zasadnutia dňa 14.08.2024 uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 18.07.2024)

Podľa § 215 odsek 8 Trestného poriadku, ak prokurátor zastavil trestné stíhanie podľa odseku 1 písm. e) a pobyt obvineného na slobode je nebezpečný z dôvodu duševnej poruchy, zároveň s vydaním takéhoto uznesenia podá na súd návrh na uloženie ochranného liečenia a návrh na vydanie predbežného príkazu na umiestnenie obvineného do zdravotníckeho zariadenia. Uznesenie o zastavení trestného stíhania môže nadobudnúť právoplatnosť až po rozhodnutí súdu o návrhu na vydanie predbežného príkazu. Prokurátor môže návrh na uloženie ochranného liečenia vziať späť až do začatia verejného zasadnutia a zároveň príkazom prepustiť obvineného z umiestnenia v zdravotníckom zariadení, ak dôvod na uloženie ochranného liečenia pominul.

Vzhľadom na skutočnosť, že pobyt páchatel'a na slobode je nebezpečný navrhuje prokurátor, aby Okresný súd Žilina podľa § 73 odsek 1 Trestného zákona uložil A. B. ochranné psychiatrické, protialkoholické a protitoxikomanické liečenia ústavnou formou.

Na verejné zasadnutie sa nedostavil A. B., ktorý bol o termíne upovedomený a upovedomenie prevzal aj s poučením podľa § 293 Tr. por. o možnosti vykonať verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti dňa 22.07.2024, dostavil sa jeho obhajca N. A. Q.. Dostavila sa predvolaná znalkyňa O. M. A. B. A. P. A. a prokurátor.

Na verejnom zasadnutí súd vykonal dokazovanie výsluchom znalkyne O. M. A. B. A. P. A.. Bol oboznámený podstatný obsah spisu sp.zn. 2Nt/6/2024, najmä návrh čl. 1-3, uznesenie o zastavení trestného stíhania Pv 62/24/5502 z 24.05.2024, uznesenie KP Žilina 1KPZ 177/24/5500 z 18.07.2024, pripojený spis OS ZA 1Tp 16/24, ORP 62/1-VYS-CA-2024 – uznesenie o vznesení obvinenia čl. 20-22,

zápisnica o výsluchu čl. 26-30, čl. 33-39 a súd zistil, že návrh prokurátora na uloženie ochranného opatrenia je dôvodný.

Zo znaleckého posudku O. M. A. B. A. P. A., znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ev. č. 615826, pod č. 202400695656 zo dňa 19.04.2024 (č.l. 68-175 spisu) vyplýva, že A. B. v čase skutku trpel, ako aj v súčasnosti trpí psychotickou poruchou, ktorá bola len nedávno zmenená z prechodnej na trvalú, konkrétne z prechodnej toxickéj psychózy na paranoidnú schizofréniu, a tiež trpí na syndróm polymorfnej závislosti. Pre charakter duševnej poruchy boli jeho rozpoznávacie schopnosti vymiznuté. V čase spáchania činu mal nedostatok ovládacej schopnosti a jeho ovládacie schopnosti boli vymiznuté. Zároveň však chápe účel a zmysel trestného konania. Požíva alkohol aj iné návykové látky. Okrem alkoholu sú to marihuana, pervitín, toluén a halucinogénne hríby. V súčasnosti požíva alkohol a v nedávnej minulosti marihuanu. Motív na požívanie alkoholu je v malej miere pôžitok a najväčším motívom je závislosť na alkohole, aby mal úľavu od abstinenčných príznakov. Motivácia na používanie marihuany je rekreačné požívanie drogy. Je teda vysoká pravdepodobnosť, že má stále závislosť na alkohole. Závislosť na marihuane nemá. Obvinený už v minulosti uviedol, že závislosť nezvláda, opakovane je prítomný craving (silná túžba), avšak pri hospitalizáciách posudzovaný bez abstinenčných prejavov. Je u neho prítomná strata sebakontroly nad frekvenciou a množstvom, zníženie sebakritičnosti, neodolateľná túžba vypiť si, tajné pitie, palimpsesty (okno), predpríprava alkoholom na guráž, vyhýbanie sa diskusi o alkohole, zvyšovanie tolerencie na alkohol, egocentrické správanie, zmena nálad, nespofahlivosť, zabezpečovanie si zásob alkoholu a pod. Pije preto, aby sa vyhol abstinenčným príznakom, nie z dôvodu príjemných pocitov. Pervitín, toluén a halucinogénne hríby užíval v minulosti na rekreačné ciele. Závislosť na alkohole viedla k zmene osobnosti vo forme zvýšenej agresivity a nekontrolovateľnej impulzivity. Jeho pobyt na slobode je nebezpečný, lebo stále pokračuje v konaní a doterajšie liečenie nebolo postačujúce. Dochádzalo opakovane k porušovaniu liečebného režimu ako počas hospitalizácie, tak aj počas ambulantnej liečby. Vzhľadom na to, že jeho správanie je nepredvídateľné, na čas rozhodovania súdu o uložení ochranného psychiatrického liečenia musí byť okamžite umiestnený v zdravotníckom zariadení. Jeho zdravotný stav umožňuje vykonanie jeho výsluchu pred súdom. Navrhuje uložiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou na liečbu paranoidnej schizofrénie aj protialkoholickú aj protitoxikomanickej liečby.

Na verejnom zasadnutí vypočutá znalkyňa O. M. A. B. A. P. A. uviedla: „Ja od kedy som vyšetrila posudzovaného, neboli mi známe žiadne nové okolnosti, preto na záveroch svojho ZP trvám. V súčasnej dobe je pobyt posudzovaného na slobode nebezpečný. Nebezpečnosť spočíva v jeho impulzivite, nepredvídateľnosti, v klamaní, nezodpovednosti, agresívnom správaní, je tam veľké riziko pre ostatných občanov, že by ich mohol napadnúť. Posudzovaný trpí duševnou poruchou – dve psychiatrické choroby – paranoidná schizofrénia, ktorá sa prejavuje poruchami vnímania a myslenia a druhá porucha sa volá syndróm polymorfnej závislosti, ktorá sa prejavuje paticky motivovanými vzorcami správania. Prvá choroba sa prejavuje tak, že má halucinácie a bludné myslenie, napr. povedal, že vidí hrôzy, tak isto povedal, keď sa pozeral včera von oknom z príjmovej ambulancie, tak tam videl mŕtveho otca v smetnom koši, tiež povedal, akoby sa niekto so mnou rozprával, niekto iný ako vy, mi dával svoje myšlienky a také ozveny som počul. Tak isto mal „vidiny“ a tak isto mal „že sa rozprával s Bohom“. Druhá porucha tak laicky vysvetlené, tzv. alkocentrické správanie, že u neho je prvoradý motív akejkolvek aktivity zohnanie alkoholu a pitia alkoholu. Užíva aj iné návykové látky, marihuana, pervitín, toluén, halucinogénne hríby – lisohlávka a na ne nemá závislosť. Ja navrhujem ústavnú liečbu, nie ambulantnú, ktorá nepostačuje, tá nepostačovala ani v minulosti. Má vyhýbavé správanie, má tendenciu minimalizovať, len tak na oko spolupracovať, v minulosti nedodržiaval predpísanú terapiu, nedodržiaval predpísanú abstinenciu, sám si vysadil psychofarmaká, takže ústavná liečba je vyžadovaná. Jeho pobyt na slobode je nebezpečný pre obe duševné choroby. Pokiaľ ide o návrh na uloženie protitoxikomanickej liečby, tu nie som si istá, či bude vyžadovať protidrogovú liečbu s poukazom na to, čo som uviedla k tej marihuane, nie som si istá, či potrebuje túto liečbu, či má závislosť, je to taký tajnostkár, klamár, mohol mi aj o tých drogách klamať v intenzite užívania marihuany a pervitínu. Na jeho vonkajších prejavoch som nevidela prejavy drogovej závislosti. Ja trvám na ústavnej psychiatrickej a protialkoholickú liečbu. Ja som ho videla prvýkrát už v čase, keď bol niekoľko týždňov vo väzbe, a to, teda jeho stav mohol mať aj vplyv na záver môjho posudku. Ja si myslím, že psychiatri by počas psychiatrického a protialkoholického liečenia zistili, či má syndróm závislosti na drogách. V tomto štádiu konania neviem túto závislosť ani potvrdiť, ani vyvrátiť.“ Na otázku prokurátora, či tá psychiatrická liečba neobsahuje v sebe aj protialkoholickú liečbu, nech ju znalkyňa popíše, znalkyňa uviedla: „Psychiatrická liečba zahŕňa terapiu antipsychotikami a protialkoholická liečba, to sú hlavne pravidelné sedenia so psychológom. Do určitej miery by

psychiatrická liečba pomohla riešiť aj závislosť na alkohole. Pre posudzovaného sa mi zdá liečebňa Sučany vhodnejšia než Žilina. Mám za to, že by bolo vhodné uložiť posudzovanej osobe liečenie ústavnou formou protialkoholické a psychiatrické a na uložení protitoxikomanickej liečby netrvám vzhľadom na to, čo som už uviedla.“

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol: „Zotrvávam na návrhu na uloženie liečenia, vzhľadom na skutočnosti zistené na VZ a tiež na základe výsluchu znalca. Navrhujem, aby bola posudzovanému uložená ústavná liečba protialkoholická a psychiatrická.“

Obhajca na verejnom zasadnutí uviedol: „Klient si je vedomý, že liečbu potrebuje, chce sa znova začleniť do spoločnosti a bude akceptovať rozhodnutie súdu v danej veci.“

Podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona súd uloží ochranné liečenie v prípade uvedenom v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. d) alebo ak páchatel' činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Po vypočutí znalkyne O. M. A. B. A. P. A., vychádzajúc z vykonaného dokazovania oboznámením pripojeného trestného spisu súvisiaceho s relevantným trestným stíhaním menovaného, súd mal za to, že návrh prokurátora je v celom rozsahu dôvodný. Bolo zistené, že trestné stíhanie v danej trestnej veci bolo vedené dôvodne, a to pre skutok, ktorý sa mal stať, obvinený A. B. spáchanie skutku priznal, je usvedčovaný svedkyňou poškodenou N. B., ktorá podrobne popísala konanie u obvineného v čase spáchania skutku, mal znaky trestného činu, a to prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona a z jeho spáchania bol dôvodne podozrivý práve A. B.. K vyvodu trestnej zodpovednosti obvineného však nedošlo z dôvodu, že predmetné trestné stíhanie bolo zastavené pre nepríčetnosť obvineného A. B. s poukazom na závery ZP. Zároveň bolo zistené, že znaleckým vyšetrením duševného stavu obvineného A. B. bolo konštatované, že v čase skutku trpel, ako aj v súčasnosti trpí psychotickou poruchou, ktorá bola len nedávno zmenená z prechodnej na trvalú, konkrétne z prechodnej toxickej psychózy na paranoidnú schizofréniu, a tiež trpí na syndróm polymorfnej závislosti. Pobyt obvineného na slobode vyhodnotila znalkyňa ako nebezpečný pre spoločnosť a obvinenému navrhla uložiť ochranné psychiatrické a protialkoholické liečenie ústavnou formou. Pokiaľ ide o návrh na uloženie protitoxikomanickej liečby, znalkyňa si nie je istá, či bude u A. B. potrebná aj protidrogová liečba, či má závislosť, je to taký tajnostkár, klamár, mohol znalcovi aj o tých drogách klamať v intenzite užívania marihuany a pervitínu. Na jeho vonkajších prejavoch znalec nevidel prejavy drogovej závislosti. Znalec trvá na ústavnej psychiatrickej a protialkoholickej liečbe.

Súd po podrobnom oboznámení sa so skutkovými okolnosťami a zdravotným stavom A. B. dospel k záveru, že návrh prokurátora na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou je dôvodný, podmienky na uloženie ochranného opatrenia boli v čase rozhodovania o jeho uložení kumulatívne splnené, a preto súd obligatórne uložil A. B. ochranné psychiatrické a protialkoholické liečenie ústavnou formou v zmysle § 73 ods. 1 Trestného zákona, tak ako to doporučila znalkyňa.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3pracovných dní odo dňa oznámenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd Žilina.